

ẢO ẢNH

Ngày xưa, ngày xưa, ngày xưa
Có hoàng tử nọ khi vừa sinh ra
Tin lành tràn ngập quốc gia
Vua, hoàng hậu với muôn nhà mừng vui,
Rồi hoàng hậu sớm qua đời
Tiếc thay mẹ kế là người xấu xa
Muốn giành ngôi cho con bà
Âm mưu giết hại thật là bất lương
Sai người tâm phúc tìm đường
Đưa hoàng tử nhỏ vào rừng giết đi.
May thay kẻ đó từ bi
Nào đâu nữ giết trẻ kia bao giờ
Gặp người săn bắn bất ngờ
Vội giao hoàng tử cậy nhờ trông coi,
Thợ săn sống ở ven đồi
Bên triền núi thẳm xa nơi kinh thành.
Cậu hoàng tử lớn lên nhanh
Vô tư như một cây xanh giữa trời
Đùa cùng nắng gió trùng khơi
Hoàn toàn đâu biết về đời xa xưa
Cội nguồn vương giả con vua,
Cậu vui ngày tháng êm ru dòng đời.

*

Một ngày hoàng tử lớn rồi
Tám thân cường tráng, vóc người nở nang
Sống thong dong dưới nắng vàng
Như là thú giữa rừng hoang an lành

Như từng vươn ngọn trời xanh
Trầm luân cuộc sống kinh thành nào hay.
Thế rồi bỗng có một ngày
Chàng theo bác thợ săn này về kinh
Nơi chàng thuở trước mới sinh
Dân bày hương án linh đình mừng vui.
Chàng trai kinh ngạc ngây người
Thấy dân phố thị khắp nơi dập diu
Xa hoa, lộng lẫy đủ điều
Đắm chìm trong cuộc chơi nhiều tang thương
Trò đời cười khóc trăm đường
Thật là ấu trĩ, điên cuồng lắm thay!
Chàng trai nhàm chán nơi này
Rong chơi hai tháng hôm nay trở về
Theo chân bác thợ săn kia
Bụi nơi đô hội chẳng hề vương mang.
Rừng hoang vắng gọi rộn ràng
Thầy trò rào bước thênh thang lối về
Dừng chân nghỉ mệt bên khe
Vốc tay nước suối cận kề giải lao
Chợt nghe lối cỏ lao xao
Chàng trai ngẩng mặt xiết bao sững sờ
Mỹ nhân xuất hiện bất ngờ
Khiến chàng kinh ngạc ngẩn ngơ cõi lòng.
Cô nàng xinh đẹp vô cùng
Khuôn trắng tươi tắn, hình dung mỹ miều
Núi rừng chợt ngát hương yêu
Trong tim chàng khúc tình reo tuyệt vời
Tiếng lòng bùng dậy chơi vơi
Sau cơn mê mệt ngủ vùi ngàn năm
Thần tình ái đã ghé thăm
Mũi tên định mệnh đã găm tim người.

Thợ săn già cả lỗi đời
Thấy niềm xao xuyến nơi người thanh niên
Ông bồi hồi nhớ lại liền
Cuộc đời trai trẻ cuồng điên của mình
Và ông bất giác rùng mình
Âu lo cho kẻ ái tình vương mang,
Cánh chim vương giả đại bàng
Đến thời sắp sửa ra ràng rồi đây
Hoang vu hốc đá hẹp này
Đại bàng dang cánh tung bay dễ nào,
Lòng ông đau xót biết bao
Biển tình sóng gió thét gào gian truân
Đời trai hăm hở dấn thân
Mai này bại liệt vô ngần thương đau.
Cho nên chỉ ít lâu sau
Khi chàng trai trẻ cúi đầu khế thừa
Xin rời rừng núi âm u
Thời ông im lặng thâm lo vô cùng.

*

Sau khi từ biệt núi rừng
Đại bàng tung cánh vào vùng trời xanh
Cô nàng bên suối đẹp xinh
Khiến chàng thức giấc an bình thuở nao
Nàng xinh đẹp nền tự hào,
Chàng trai quý gói biết bao nhiêu lần
Xin làm nô lệ hiến thân
Tiếc thay nàng vẫn muôn phần thờ ơ
Lạnh lùng chẳng ghé mắt qua
Chàng đâu sánh gót kiêu xa của nàng.
Song thân cô lại nhìn chàng
Thấy ra sức mạnh tiềm tàng thân trai

Cho nên chấp thuận tạm thời
Khiến chàng có dịp tới lui cận kề
Lấy lòng họ đủ mọi bề
Phá rừng, vỡ núi chẳng hề quản công
Quần quanh để thấy bóng hồng
Lao đầu bể khổ lòng không sóng sầu.
Thật thà, vụng dại từ lâu
Tâm hồn chất phác có đâu muộn phiền.

*

Một ngày rộng rãi khắp miền
Kèn vang rừng núi, vua hiền đi săn
Tới vùng đất hứa dừng chân
Có cô gái đẹp tuyệt trần dễ thương,
Nàng tìm đến vị quân vương
Quyền uy, trai trẻ nàng thường ước mơ
Thuyền tình vừa ghé tới bờ
Vừa reo vang khúc đường tơ tuyệt vời
Tên thù đã phóng tới nơi
Quân vương ngã gục, hết đời xuân xanh
Ai ngờ chàng trẻ thất tình
Cung tên thiện xạ tài danh lâu rồi
Trong khi tuyệt vọng lúa đôi
Phóng tên cuồng nộ cho vơi hận lòng.
Đoàn săn nhón nháo hãi hùng
Đua nhau đuổi bắt truy lùng kẻ gian
Chàng trai chạy trốn băng ngàn
Tâm hồn điên loạn hoang mang rối bời
Khi kiệt sức, lúc hết hơi
Gục bên bờ suối thân người mê man
Chập chờn hình bóng mỹ nhân
Như là một mũi tên găm ngực chàng.

Thương thay cho cánh đại bàng
Mới tung bay giữa thênh thang ít ngày
Dường như gục chết nơi này
Mộng đời theo cánh mây bay cuối trời.

*

Khi chàng tỉnh dậy, bồi hồi
Nào hay mình hiện ở nơi chốn nào
Tỉnh hay đang giấc chiêm bao
Thực hay là mộng mà sao lạ lùng,
Đệm rơm êm ấm dưới lưng
Nhìn qua bụi đá sư đương ngồi thiền
Mặt sư thoáng nụ cười hiền
Đôi mày bạc trắng, da tiên hồng hào.
Cạnh bên chàng thấy vui sao
Rổ khoai chín luộc, ngại đâu đói lòng
Mãi hôm sau lúc hoàng hôn
Thiền sư xuất định mặt còn nét tươi
Sư nhìn chàng khẽ mỉm cười
Nửa như an ủi, nửa thời tiếc thương
Chàng bèn dâng nước cho ông
Như là chú tiểu mới trong cửa thiền
Hai thầy trò đều lặng yên
Dám đâu nói trước trò bèn chờ trông.
Sau khi vừa uống nước xong
Thầy thiền trở lại chứ không nói gì
Mặt thầy an lạc kể chi
Chàng trai cảm thấy những gì đón đau
Những gì mình gánh muện sầu
Chỉ như trò trẻ từ lâu trong đời
Từ hồi thơ ấu xa xôi
Đùa cùng trẻ nít, đến hồi lớn khôn

Đuổi theo người đẹp điên cuồng
Trò chơi chưa hết! Hãy còn hăng say
Giờ đây thân liệt chốn này
Chẳng còn sức sống! Bó tay mất rồi!
Còn sự an tịnh tuyệt vời
Chốn đây phẳng lặng như nơi mặt hồ
Phải chăng thầy lắng tâm tư
Cuộc chơi nhân thế già từ đã lâu.
Bảy ngày ròng rã qua mau
Ngoài giờ tĩnh tọa sư đâu nói gì
Lặng im như tảng đá kia
Chàng không chịu nổi nên chi đợi chờ
Một ngày sư xả thiền ra
Chàng bèn kể lể gần xa chuyện mình
Sư nghe nhưng vẫn lặng thinh
Đến khi chàng hỏi tâm tình một câu
Sư bình thản khẽ lắc đầu
Trả lời: "Ào ảnh!". Sư đâu nói nhiều.
Chàng thất vọng biết bao nhiêu
Hỏi thêm gần giọng: "Mọi điều giả sao
Thưa thầy ảo ảnh chỗ nào?"
Sư cầm bình nước vội trao cho chàng
Mỉm cười, khẽ nói nhẹ nhàng:
"Hiện ta đang khát nói năng chẳng nhiều
Có dòng suối mát chân đèo
Bình đây con hãy mang theo múc về!"

*

Chàng ôm bình vội ra đi
Khom người múc nước, đến khi ngáng đầu
Tim chàng rộn rã đập mau
Bên kia bờ suối ai đâu đang chờ

Chao ơi người cũ trong mơ
Mỹ nhân đứng đó bất ngờ lấm thây!
Thấy chàng nàng chạy qua ngay
Ôm hôn khóc lóc tràn đầy xót xa
Lòng chàng trai chợt mềm ra
Hận tình xưa cũ nhạt nhòa trôi đi.
Rồi thêm bao chuyện ly kỳ
Hết như cổ tích lâm ly tuyệt vời:
*"Này là tin tức tới nơi
Kinh thành vua đã qua đời mới đây,
Người ta tiết lộ thêm ngay
Rằng chàng hoàng tử của ngày xa xưa
Vẫn còn sống! Thật bất ngờ!
Quần thần náo nức đón chờ tân vương,
Đón chàng về ngự ngai vàng
Quả là tốt đẹp huy hoàng biết bao,
Này ngôi hoàng hậu tối cao
Trao cho người đẹp ai nào xứng hơn,
Họ sinh ra những đứa con
Đẹp xinh, khác khinh, tinh khôn, hiền lành.
Mười lăm năm thoáng trôi nhanh
Nước nhà có giặc, kinh thành lâm nguy
Chàng làm vua bị bắt đi
Giặc giam ngục đá còn chi ngai vàng,
Bầy con nằm chết thảm thương
Mỹ nhân hoàng hậu điên cuồng khóc la...
Tìm chàng như nứt rạn ra
Rã rời từng mảnh xót xa vô vàn
Chao ơi số mệnh bạo tàn
Đè lên nặng trĩu nát tan tim chàng
Sa ngục tối, mất ngai vàng
Tóc phai bạc trắng, thân tàn già nua*

Đời người sao mãi ganh đua
Cuộc chơi trần thế được thua, mất còn..."

Đang khi chua xót tâm hồn
Nửa mê, nửa tỉnh giữa cơn mơ màng
Chàng nghe thoảng vọng âm vang
Tiếng thiền sư nói nhẹ nhàng bên tai:
"Nước thời mức một bình thôi
Mà đi đến cả giờ rồi chưa xong
Tại sao lâu vậy hả con?"

Chàng trai choàng tỉnh, hoàn hồn nhìn quanh
Thấy thầy đang đứng cạnh mình
Còn mình đang đứng ôm bình nước không
Bên bờ suối chảy xuôi dòng
Tóc còn xanh mượt xoã trong gió rừng.
Thiền sư khẽ nói ung dung:
"Thế là ảo ảnh, vô thường đó con!"
Chàng trai sống mãi trên non
Kể từ ngày đó chẳng còn về kinh
Chẳng rời rừng núi an bình
Nên không ai rõ sự tình về sau
Đời chàng ẩn dật nơi đâu
Qua đời lặng lẽ khi nào chẳng hay!

Tâm Minh Ngô Tăng Giao (thi hóa phỏng theo Truyện Cổ Phật Giáo)

